

N° 3.

Firmdeenâ 19. (31.) Janwar

Malsa par gaddu 1 rubl.

1870.

R a h d i t a j s.

Celshsemmes sinnas. No Rihgas: atstafkas saldteem krohnis semmi wehle, — Ithru-semme g'ibb cetaisibit gruntneeziba tà tà Kreewu semme. No Wentepis: pah'r juhrneeku flehlu.

Ahrsemmes sinnas. No Berlines: Prubshu un Ghsireilu waldischanas fawu draubshu atjauno. No Ghsireitijas: ministri atfazzijushu, — tà Dalmajias dumpis meerinahs. No Franzijas: pah'r laushu nemeeru ar walb. No Rohmas: tonzibles darrishanas, — Ghsireitijas keisereene us jatti. No Italijas: pah'r Spantijas tehnikina landiateem. No Egiptes: wize-tehnisch tarra-rihtus atdohb sultanam.

Bittas jaunus sinnas. No Rihgas: pah'r wiltibu un warras-darbecem. No Rownas: pah'r schidhu aiseefchanu. No Ungarijas: pah'r flisteem zesseem.

Saunakahs sinnas. Dahrga shida lleite. Leez wehrâ lauzineels! Ghrmiga testamente. Kâ fodeofinashanas wahsis dsebejamas.

Preelikumâ. Mubka purwis. Wiktor Karabin. Grahmata, to Behjis Lauwina Mikkam Putram rakstijis. Stahnsisch. Isfluddinashana.

Celshsemmes sinnas.

No Rihgas. Gubernijas awisês laffam sinnu, ta pehz wisaugstaki apstipriateem liffumeem no 25. Juni 1847 effoht Drenburgas aprinki 3781 deffetines un 1342 affis eestrahdatas un ne-eestrahdatas semmes (tà fauzams Scharlaka obroka gabbals un Scharlaka usmeschanahs gabbals) eemehrohts preeksch atstafkâ isgahjuscheem un us bikketehm atlaisteem saldteem, tahdeem, kas wehlotees us fawu dsihwi nomestees un fawôs tehwischfôs zeemôs semmes truhkuma woi jitta eemesla deht newarroht nomestees; un ministerija krohna domehau waldischanahm Usimjas un Drenburgas gubernijas pawehlejuse schihs datlas, tà arri tahs preeksch fhahdas paschas waijadsibas 1868tâ gaddâ Drenburgas gubernijâ eerahditas 6700 deffetines, las fauzahs Uszinskaja un

Mischne-Bitkulsckaja, peeminneteem saldteem preeksch dsihwes weetahm eerahdiht, bes kahdas ischirshanas us tahdu paschu wihsi, tà tahdeem semneekeem, kam rekte us krohna semmi nomestees; katrai dwehselei lai dohd 6 woi 7 deffetines, tà, tà ta semme irr, woi mella jeb steppes-semme. — Bes ta wehl ihpashchi ministerija Domehau waldischanai Samaras gubernijâ wehlejuse, atlaisteem un bikketes saldteem, tà arri semneekeem, kam semmes naw, pa 12 deffetinehm semmes us katru dwehselei eerahdiht, prohti, to Melfandrowska krohna-obroka gabbalu, kam 12,486 deffetines eestrahdatas un ne-eestrahdatas semmes.

Widsemmes gubernijas waldischana, kam Widsemmes karrawihru waldischana to usdewuse, to wiffu darra sinnamu tahdeem peeminneteem saldteem un turklah't wehl peefakka, ta tahdeem, kas grihbetu minnetâs weetâs us dsihwi mestees, ar raksteem woi pascheem japeeteizahs pee krohna dohmenu waldischanas-teefas tais gubernijâs, tur tee grihb us dsihwi nomestees un ta teem to zetta tehriku lihds nodohmatu dsihwes-weetu waijag pascheem sagahdabt.

No Rihgas. Kahda Londones awise nefenn isdaudsinaja tahdu sinnu, ta Englandes waldischana Kreewu semmes wehstneeku luhguse, lai winnai sagahdajoh't skaidras sinnas pah'r Kreewu semmes semmes-buhshchanu un tà ar to palizzis, kad semneeki no dsimtuhshchanas tilka atshwabbinati. Us to Kreewu „behrses awise" to paschu sinnu apstiprina un fakka, ta Ithrussemes nemeeru labbaki newarroht ischekirt, tà ween ar to, kad tur arri laudihm dsimtgrunti peekschkurr' pehz Kreewu semmes preekschshimes. — Lihds 16. gaddu simtenam Ithrussemme

Kahdi gruntineeki ne-effoht bijuschi. Kehninsch Zeh-
kab I. to semmi isballijis un tee, kas to semmi
bruhjesuschi, bijuschi winna pawalstneeki. Par to
tee fazehluschi dumpi un tadeht teem ta semme no-
kiblata un palikkuse waldischanas rohla; pehz to
dabbujuschi Englandeeschi un Schotti. Zaur ad-
wokatu wiltigeem stikkeem laudis sawu mantojumu
saudejuschi. Scho netaisnibu Zhreeschi nekad ne-
warreja aismirst un tadeht arween dumpojahs. Tag-
gad winnu subdsibas teef usklaufitas un Englan-
deeschi fataisfahs teem nospaiditeem nemeerigeem Zh-
reescheem taisnibu darriht.

No Wentespils, Kursemme. Waldischanas
awise isfluddina tohs 12ta Dezember 1869 no finanz-
ministra apstiprinatus liktumus preefsch jubneeku
flohlas Wentespille. Pilsfehtha dohshoht 400 rub.,
un tadeht, ka ar to nepeeteef, augstais Krohnis it-
gadda 2000 rubtus dohshoht flahp preefsch flohlas
usturrefchanas; semmakaja klaffe mahzishoht lat-
wiskla walloda, augstakaja klaffe mahziskla walloda.
Abbäs klaffes arri jamahza Kreewu walloda.

Ahrsemmes sinna.

No Berlines. Ka Prubschu un Ghsitreiku
waldineekeem tas wezs eenaidis sawa starpa beidsees,
to fajuh to ta, ka winnu familijas weena ohtru
apmekle. Naw ilgi, ka Prubschu krohna-prinzis
apmekleja Ghsitreiku keiseru un keisers Franzis Josefs
taggad no sawas familijas to leel'erzogu Kahrli
Ludwigi fuhthijs Prubschu kehinu apmekleht, kas,
ka tabs sinna israhda, isgabjuscha swehtdeenä, 11ta
(23schä) Janwar Berlinä buhs bijis. Ka muhsu
kehniensch zaur to, ka krohna-prinzis bij Wihne pee
keisera, mehlejahs to wezzu draudsibu atjaunaht,
tapat atkal zaur to, ka tas erzerzogs us Berlini nahf,
Ghsitreikijas keisers arri gribb to atjaunotu draudsibu
apstiprinaht.

No Ghsitreikijas. Ghsitreiku keiseram atkal
ministeri atfazziuschi un bijuschi ja-atlaisch. Walsts
kanzlera Beusta eenaidneeki gan klausijuschees, woi
tas arr atteilschotees, bet nekä, tas effoht kluff' un
meerigs palizzis sawa ligda. Shpaschi tai parte-
jai, kas turrahs us garrigneeku (preesteru) puffi,
Beustis irr ka stabargs azzis, tadeht, ka tas prote-
stants un laikam dauds pee ta palihdsejis, ka pah-
westa konfordata dauds likkumi palikka bes spehka.
Ghsitreikija, ka jau sinnam, gruhf keiseram, gruhf ir
ministereem tabs daschadas tauschu tautas waldbiht,
kas pahrgalwigas buhdamas pagehr, kas naw eespeh-
jams. Zaur to, ka Ungari sawus ihpaschus likku-
mus dabbuja, nu tabs zittas tautas arri to paschu
tihfo, un tabs tomehr daudj masakas, ta, ka pee
winnahm newarr to eespeht, nedj winnahm jaudas
paschahm to usturreht. Sinnams, ka pee tahdas
dallischanas paschai leelai walstei buhtu pohsta ja-
eet un tabs mahahs paschas nekä us preefschu ne-
nahftu, bet arri isnihftu.

— Pah to Dalmazijas dumpi rakstija wehl ne-
fenn, ka wehl kahda weeta zitti fabehgufchi dumpi-
neeki effoht wehl prettineeki un tee wiffi effoht laun-
darritaji ween, kas salaffijuschees no Herzogewinas
un Montenegras. Bet jau kahdas 6 neddetas effoht,
kamehr tee wifsaplahrt apsehsti un tee newarroht ne-
kahda wihse few sawas wajadsibas peegabdaht un
tadeht teem drihs buhshoht japadohdahs. Tam pretti
zitta awischu sinna fakka ta: Kas gan mums ais-
leeds pah to Bolkas un Katarro dumpineeku apmee-
rinaschanu flaidru pateesibu fazziht? Bits nekas, ka
tas kanns, ka mehsh paschi tur tikluschi uswarreti.
Mehs ar skannu balsi isfazzijam, ka dumpis pa-
beigts, bet ka tas isdarrihts, to nefazzijam wis. La
eerohfchu atdohfchana un flahdes atlibdsinaschana
bij til tahda zeremonijas walloda un tihrais kume-
dinsch ween. Kriwozianeeschu til tad ween sawus
karrä-eerohfchus atdewa, kad teem zeefchi apfoblija,
pehzak tohs atkal atdohf un ar to flahdes atlibdsi-
naschanu arr irr ta ka irr. Tur netikka neweena
mahja nodedsinata, nedj weenam kahds mattiasch
aistiktis, kas tad ta warr buht par flahdi, kas ja-at-
libdsina? Sazzisim labbak ar apfaunotahm azzihm,
ka mehsh wiffu to peepildijam, ko dumpineeki pageh-
reja, fazziim, ka mehsh winneem wiffceem, ir teem
negantateem winnu starpa, peedohfchanu papreefsch
apfoblijam, ka mehsh, fazzidami, ka flahdi teem at-
libdsinam, to naudu winneem tapat schinkojam un
apfoblijam, ka us preefschu teem semmes-aisstahwe-
tajeem mundeerianu wairs neliksim walkahf un tohs
no wiffa deenesta atswabbinasim, kad tee paschi to
gribbeschoht. Luht, tahda bij muhsu dumpineeku
fawaldischana.

No Franzijas. Ka Parihse taggad jauna fa-
juschana iszehluschees, jo jau sinnam no preefscheja
nummera; taggad flaidrakas sinna pah wiffu to
dabbujuschi, warram arr flaidraki pastahstibt, ka ta
nelaime iszehluschees. Prinzis Peter Bonaparte effoht
rakstijis kahdam fungam grahmata, ar ko schehlojees
pah dascheem demokrateem un republikaneescheem, ka
tee awises aplamas wallodas ispaudejoht. Kaut nu
gan neweenu rakstijaju, ne arri awises ne-effoht pee
wahrdä peeminnejis, tomehr tuhliu pehz ta tai awise
La Newangsche bijuschas lassamas rupibas prett to
prinzi paschu, ko kahds kungs Tommasi farakstijis.
Prinzis us to apnehmees, zaur Kassanjal un Rokka
kungeem to Tommasi usazinaht, lai nahf ar winnu
schantees. Ar to nu buhtu tai leetai gals. Bet
tabs paschas deenas walkara tas pats gabbals no
„La Newangsche“ awises bij lassams arri tai awise
„Marsellaise,“ kam Rochesfort (Rochefort) kungs par
redaktehri un te Rochesforts to launa-rakstu wehl jo
niknaku pataisijis. Tad prinzi rakstijis grahmata
Rochesfort fungam, to us kauschanohs usazinadams.
Pirindeenä, kad pehz brohfastä prinzi ar sawu fa-
miliju bijis kohpa, diwi kungi winnam peemeldet.
Prinzis dohmaji, ka tee buhshoht winna pretti-

neeka leezineeki un gabjis apgehrtees. Kad pehz tam prinzis leelaja istaba eegahjis, tad tee diwi lungi nahkufchi winnam pretti un sneegufchi papihri. Kad nu prinzis pee lohga peegahjis to lassibt, tad to parakstu eeraudsidams, teizis: „Tas raksts jau naw no Rocheforta!“ Us to Wiktor Noar gabjis klaf-tal un itt rupji teizis: „Kas par to, lasseet til.“ Bet prinzis papihri falohzidams, teizis: „ta jau til labbi ka lassita. Es lauschohs ar Roschefobru paschu, bet ne ar wiina algadscheem!“ Us to tuhlin Noars mettis prinzim plikki pa ausi un ohtrais leezineeks Fonwille, netahst stahwedams, laifam ka gainada-meess, iswilzis sawu rewolweri un turrejis us prin-tscha; bet prinzis par tahdu kaunu un draudeschanu warren apskaittees, israhwis sawu rewolweri un us to klastako prettineeku schahwis. — Ka nu ar to printscha teefaschanu paliks, to wehl flaidri nesinn. Bet tas ohtris mainigais, Rocheforts, arri pee tee-fahm irr peesuhdsehts tapehz, ka tas zaur sawu awist nemittejahs laudis us dumpi flubbinahst. Te til weenu prohwi no wiina raksteem dohfm: „Taggad waldischanai ar wiffu Franziju sawada zihnischanas, fur schaffepoh slintes nelo newarr palihdseht. Pa-rihje un Franzija negribb wis waldischanai eemeflu doht us affins-isleeschenu, zaur to til kawetohs ween tas brihdis, las 38 millionem pascheem fewi atdohs, fur tee zaur republiku sawu brihwibu atdabbuhs. Wehs sinnam un tapat wiffa pasauke dohma, ka muhsu keisera waldischana irr pohsta. Tai ja-eet pohsta zaur sawu nespehzibu, zaur sawahm wainahm un noseegumeem tapehz, ka ta saweem prettineekeem ar schaffepoh slintehm newarr peetift klast. Ta naw nekahda dumposchanahs us eelahm, to katris nefs pats sawa firdi, ta irr walsts atjaunoschana, tahda, ka jau 1789 gadda bij. Taggad keisera waldischana til sajukschenu ween padarra; kad ta nemas wairs nebuhtu, tad jau rihta pilnigs meers walditu. — Kai til gahdajam, ka ta keisera walsts apgahschana mums masal malsa, nefa winnas eezelschana un ka Napoleons III. til zaur neewaschanas dumpi nogah-schahs. Nahwe arr strahda preelsh mums!“ — Tahdus un scheem lihdsigus dumpja rakstus Rocheforts zaur sawahm awisehm laisch laudis, — woi tad tahds naw sohdu pelnijis? Ko tahds newarr isdarriht, ka dsird, ka winsch wehl effoht Parishes pirma aprinka weetneeks un runnas-wihrs. Ka tahds wihrs buhdams, tas negribb lautees fewi teefahst no laut kahdahm teefahm, las winnam nepatihl. Bet gan jau drihs dsirdefim, woi tahdu stuhrgalwi un likkumu lauseju nespehs pasemmoht. Pehz likkumeem tahds saimotais pelnoht 6 mehn. lihds 5 gaddus zeetumu ic. Nabbagam ministeru presidentam Dli-wieram arr dauds prettineeku un zihuischanahs ar waldischanas eenaidneekem, las arri winnam pascham par eenaidneekem palikkufchi, — til tahst, ka tahds draugs tam padohmu dewis, lai wairs ta nedarroht ka lihds schim eeraddis: lai wairs kahjahm ne-eijoht

no mahjahm us teefas-nammu, jo tahdas sinnas padfirdetas, ka pehz wiina dsihwibas tiblojoht. Bet ministeris to mas tizzoht un parehkinohst un atteizis, ka tadeht ne to masako buhschanu pee saweem eerad-dumeem nebuschoht zittadi pahrgrohsiht. — Parishes schinnis deenas atkal weenu sleplawu ar nahwi no-fohdija un teefas te arr atsinnufschas, ka ne-effoht labbi, to sohda-darbu pastrahdaht us platscha, fur dauds laudis sapulzejahs tahs breefmas flattitees, — us preelshu to buhschoht darriht zeetuma pagalma. — Bet bes ta tautas weetneeki gribboht, lai ar likkumu nahwes-sohdu pagallam nozell.

Do Dohma. Ia Janwar deena kahdi 1500 zilweki no wiffadahm tautahm, pahwestam preelsha laisti un winsch us teem turrejis rnnnu; schinni runna winsch arri ta effoht sazzijis: „Bitti laudis dohma, ka konzible wiffu waddischoht istena zekka un wiffas schelschanas isnihzinaschoht. Bet zilweku firdi un galwu til tas debbesu Tehws ween warr pahwehrtiht, jo tam ween irr ta warra, pasauli at-jaunoht. Bitti atkal dohma, ka schi sapulze nekka neisdarrihchoht un pah to smeij. Es esmu tillai zilweks ween, nabbags wahjsh zilweks, bet es esmu pahwests, Jesus Kristus weetneeks, lattoku basnizas galwa un esmu to konzibli sapulzejis un ta konzible darrihs Deewa darbus. Bitti pagehr, ka daschas schi laika buhschanas lai til schwi ne-aisnemmoht, lai schi laika eeraddumu straumei neturrotees pretti. Bet es falku, ka waijaga wiffur pateesibu runnahst un newaijag nekad bihtees to pasluddinahst un maldischenu pasuddinahst. Es gribbu buht waltigs. Es neruhpejohs pah pasauligahm buhschanahm, es darru Deewa, basnizas, swehtas waldischanas un wiffas kristigas beedribas darbus. Luddseet, luddseet un peespeeschat to swehtu Garru, ka tas lai apgaismo tohs konzibles tehws, lai pateesiba warr gawileht un ka maldischanas teel uswarretas.“ — Gan tas irr sazzihst, ka leelaka dalka biskapu gribb pee ta palikt, ka pahwests effoht nemaldigs; bet nu Wahz-semmes un Franzijas biskapi zehluschees kahjas un pagehr, lai to ismekle, zil leelas to Staleeschu un zittu semmju biskapu draudses effoht. Wahzsemme un Franzija weenam pascham biskapam dascha widdu no 1 lihds 2 millioni dwehseles effoht sawa biskapa draudse un Staleeschem tillai pa pahri simtahm lihds tuhstohsch dwehselehm ween, ka to jau warroht redseht pee pahwesta pascha walstes, fur til 700,000 dwehseles un tahm jau 62 biskapi. Tee effoht pee wiffahm kommissionehm wehleti un schee leelo draud-sibu biskapi nekur! Tad nu jau warroht redseht, ka tee tee labbee pahwestam, las us wiffu falka „ja“ un wiffu apstiprina, ko pahwests til gribb. Schee ne-effoht wis us konzibli sanahkufchi tillai apstipri-nahst, bet ismekleht, las draudsehm par labbu un tad nospreest. Tadeht waijagoht swehto tehwu arr' usluhgt, pee winnu ismekleschanahm un spreescha-nahm klast buht; jo kad wiina bes pahwesta nekka

ne-effoht, tad arri pahwests bes winneem ne effoht itt nefas. — Tà nu taggad wehl deesgan raibi un nefatizzigi starp konzibles tehweem klahjabs. Salka, ka konzible laifam preefsch gadda laika nebeigschotees. Pa waffaru Rohmà nemarroht karstuma deht isturreht un tapehz jau preefsch teem tablejeem biskapeem Italijs kalnòs waffaras dsihwolki effoht nohmati; sinams, ka Europeefchi wiffi eefchoht us mahjam un ruddeni atkal sanahfschoht kohpà.

No Rohmas. Ebstreikijas keisereene, kas, kà zittas awises falka, pahwestam pasemmigi rohlu butichojuise, pahf ko winnas pawalstneeki errojuschees, — effoht arr' pee Rohmas us lapsu-jakti gahjuse un brihnum' sirdigi un duhschigi isturrejusehs, ar sawu jahjamo sirgu pahf platteem grabweem pahf lehfdama un t. pr. Pehz jalts wezza Neapeles keh-nina familija winnu celuhguse us brohfasti flaiisti gresnotà gehgeru-telti. Wiffu schi telte ar to brohfasti kohpà maksajohf 6000 frankus. — Swehtdeenà pehz tam keisereene pahwesta mahjas-basnizà bijuse Deewa-wahrdòs un sw. waffarinu pahwests pats winnai sneedfis. Pehz tam atkal pee swehta tehwa bijuse us brohfasta.

No Italijas raksta kahdà Englandes awise, ka zaur kehina Wiktora Emanuela pascha sinu effoht notizzis, ka Spaneeschi Genuas erzogu few par kehinau iswehlejuschi. Paschà eefahlumà kehniensch 3 lungus aishubtijis us Madridi, par to gahdaht, ka lai kahds Italijas prinzis teef iswehlehts un par kandideem usdewis tobhs printschus: Mosta erzogu, prinzi Ragrinanu un Genuas erzogu. Kad ar teem diweem pirmeem daschu eemeslu deht neisdewahs, tad wehlejuschi to Genuas erzogu un tas arr buhtu palizzis, kad erzoga mahte ween un Sal kehniensch nebuhtu to leetu isjaulufchi.

No Egiptes. Franzijas awises sinu, ka wize-kehniensch jau eefahjis sawus brunnatus luggus un degg-addatu-flintes Turku sultanem atdoht. Triesstes ohstà bijis us wize-kehina rehina buhwehts kahds brunnu-luggis, to 16. Janwar kahds Turku waldischanas subthits wihrs fanehma, kam bij usdohts, to us Konstantinopeli west. Us Aleksandriju aishubthits luggis, kam tahs no wize-kehina pastelletas pahrejas degg-addatu flintes buhs fanemt. Tad nu ar wize-kehina gohdu un warru pagallam.

Zittas jaunas sinas.

No Nihgas. Winnà neddetà tè kahds Selgawas schihds no kohpamma Saaks bij sapirzis filkes par 1200 rubleem. Kad prezze us Selgawas bahnuscha bij nodohda un kohpamma subthits palihgs ar kwitanzi schihda kohrteli nogahja pehz naudas, tad schihds tam uskritta, gribbedams to kwitanzi tàpat bes naudas maksaschanas sawà rohkà dabuht. Bihnijahs abbi, kamehr to trohlfni dsirdebami, zitti zilweki safkrehja, kas schihdu fanehma zeet un teesai nodewa. Teesa schihdu atradduse gluschi bes naudas. — 7tã

Janwar saldata fewa Anna Sabrohki, kas kahdà tirgus bohde maifi pahrdohd, bij noabiuse us frohna-renteju, jaunu andeles-scheini isnemt; tur nu kahdu laizinu stahwoht un gaidohf, kabbatu-rewidente jeb islubhs kahds is fleites-kabbatas tai iswilzis banka-bitketi N° 231,409, kas 100 rubtus leela un tur 3 beigtu gaddu kuponi klahf, tad wehl 87 rubtus papihra naudà, 2 Pruhfchu dahlderus un 4 rubtus fihkas sudraba naudas. — 12tas Janwar deenas waffarà, pulst. 9^{1/2} tam pee Kalna-muischas peerakstitam Sahn Fink netahf no Salku-sallas us daugawas trihs nepasihstami zilweki uskrittuschi, kas tam papeefschi ar nasi fahnòs eeduhruschi un tad trihs fullites ar milteem, (katrà 1/2 puhrs) un trihs rubtus skaidras naudas nonehmusch, un tad aishbegusch. Kad eewainotam waina bij faseeta, tad paschu to aishwedda us flimneeku nammu dseedinaht. Polizeja jau 3 tehwinus fanehmuse, kas israhdahs huht tee wainige un tee taggad teef ismekleti.

No Rownas raksta, ka tur effoht eezehlfuschs tahda komiteja, kas schihdeem palihdsoht no turrenes aiseet dsikkatà Kreewu-semmè us dsihwi. Taggad schi komiteja atkal effoht sadabbujuse kahdu partiju schihdu, kas 26tã Dezember us zetta dewufchees. Wiffi tee effoht bijusch, ammatneeki, jo tik tahdeem ween effoht wehlehts papreefsch us tabtakahm eefsch-semmes gubernijahm aiseet. Schee 70 schihdi, wih-rischi un seewischkas, effoht aishgahjuschi us Mostowu, Jarostlawas gubernijà.

No Ungarijas. Kahdi tur slitti un neapfohpti zekki, to israhda schi sinna. Kahds siwju kuptschis gribbejis 3 birkawus siwju wairaf kà pufsjuhdsi tahf us tirgu west, bet neweens ohrmannis neusnehmees pa to besdibbina zekku west. Pehdigi gan weens usnehmahs, bet pagehreja par to 15 frankus, to kuptschis negribbeja maksahf. Beidsoht taf atrad-dahs weens, kas par 4 frankem to usnehmahs. Tas fabehra tahs siwis laiwà, peefehja laiwai strikkt klahf, to tad few ap widdu apnehmis, wilkschus to laiwu ar siwihm us tirgu aishwilla.

Jaunofahs sinas.

No Wehterburgas, 10. Janw. Augstais Kungs un Keisers 2trã Janwar atkal pawehlejis jaunus dselsu-zekkus waijadfigàs weetas taifht, kas kohpà istaifschohf 3 libds 4000 werstes, kas nahfschoht ammatu kohpschanai un andelei par labbu. Moskawas awise 10tã Janwar pirmo aprahfchanu dabujuse.

No Wihnes. Waldischana taggad atkal dewufe brih-wibu no Abrijas juhras ohstahm iswest karra-eerohtschus.

No Augsburgas, 22./10. Janw. Schejenes awises daubfina, ka kardinal-erzbistaps Raufcher farastijis grahmatu, kas runna pretti tam pahwesta nemaldischanas haufsim un scho grahmatu nahlamàs deenas pahwestam dohfoht rohkà.

No Parihfes, 19./7. Janw. Tè sinna nahfufe, ka Marselje waffar riht' mannijusch, semmes-trihzeschanu.

No Lihwerpules, 24./12. Janw. Schejenes kat-tofu basnizà kahds bij eefauzees, ka ugguns wakkà, un tad deht zaur kauschu speefchanohs 15 zilweki tiffusch, nospeefii.

No Spanijas, 24./12. Janw. Spaneeschi schoreis wehl nepeenehmuschi wis to liffumu, to republikaneeschi pagehreinschi, prohti, ka Burboneeschi wairs lai nefad ne teel Spanija par walbineeem. Winneem scheid ta erzoga Monpangije (Montpensier), kas tat nefadtu faunu ne-ef-foht darriis un tahda wihsē arri buhtu atmeis.

Dahrga sibda fleite.

(Statt. Nr. 1.)

II.

Prinzesses plikki.

„Nu, kad til schodeen kahda palkina ar kontrebandi mannās rohās nahktu!“ Lehmannis schohs wahrduš no mahjas us palk-kambari eedams bij wai desmitahm reisehm bohsterejis, un nu pee palk-kambara durrim nonahjis, winnus wehl reis dikti isfazzija un tad eegahja eefschā.

Muitas-nams bij jaw ar daschadeem laudim peepildijees. Tur bij augsti, tur bij semmi, kas wiffi bij fanahkuschi sawas mantas pretti nemt, kas paschu laiku ar reisneetu wesmeem no Hamburgas bij sawestas, — un pazeetigi gaidija, kamehr usraugu fungi tahs pahraudsija un ismekleja, woi fur kontrebande naw atrohdama.

Lehmannis bij til to zaur leelo kauschu pulku zauri ispeedees un gribbeja sawa sinnamā weeta pee garra galda, us kurra fullaini usraugeem tahs pahrluhfojamas palkas uu fastes preefschā lifka, stahtees, kad wezzakais usrauga kungs winnam pretti nahja un ais dufmahm newarredams ne wahrdu isfazzijt, ar weenu rohku us leelo seenas-pulksteni un ar ohtru us faktā stahweschu strahpes-lahdi rahbija.

„Desmit minutes par wehlu,“ winsch pehdigi ar stipru balfi isfauza.

„Dwi grafchi strahpes,“ Lehmannis appalsch bahrdas ruhldams atbildeja un tuhlin diwus grafchus no keshas iswilldams strahpes-lahde eemetta. „Nu kad til schodeen kahda palkina ar kontrebandi mannās rohās nahktu!“ winsch wehl reis sawu ap-nemschanohs atjaunoja un tad eefahfa sawu darbu strahdaht.

Mebij wehl seerendet stunda pagahjuse, kad kahds apselitā mundeerina gehrbees kungs pa durrim eenahja. No winna mundeerina un treffehm warreja tuhlin nostabrst, ka winsch kahds no kehnina kambara-fullaineem bij. Winsch peestahjabs pee leela galda, fur usraugu fungi ar sawahm darrischanahm publjahs, un fazzija:

„Kehninschka augstiba, prinzeffe Elisabete sagaida ar schahs deenas fraktes weddajeem no Hamburgas weenu palkina, un es esmu pehz tahs palkinas palkat stellehts.“

Kahds no muitas fullaineem pasneedsa Lehmannam palkina, kurrai prinzeffes adresse bij wirsū rakstita.

„Ta irr ta,“ kambara-fullainis eefauzahs. „Dohdat til schurp, ka warru atpalkat steigtees, jo prin-

zeffe palikka gaidohht un winna irr no dabbas gau-schi nepazeetiga.“

„Es labprahht gribbetu sinnaht, kas tai palkina irr eefschā,“ Lehmannis fazzija un tad palkina, itt tā to fliftu buhtu fa-ohdis, no wiffahm puffedm apfhattija.

„Schpizzes (zakas) laikam,“ kambara-fullainis atbildeja; „prinzeffe runnaja no schpizzehm, to winna no Franzijas pastellejuse.“

Lehmannis palkina wehl labbaki apfhattidams, to rohās swahrstija un tad teiza:

„Ne, schpizzes naw! Kad schpizzes buhtu, tad palkina nebuhtu til smagga.“

„Kas jums par to kait, — lai tur irr kas buhdams eefschā! Dohdat schurp, ka warru eet!“

„Ta irr gan kaite, par kurru mannim jasinna un ja-atbild,“ Lehmannis lehnā garrā atbildeja. „Schī palkina nahht no ahrsemmes un tadeht irr winna pehz liffuma wakkā taifama un ismeklejama, woi kontrebande naw eefschā.“

„Kungs, ne-aismirstat, ka ta palkina kehninschka prinzeffe fuhitita un tadeht juhs gan wis ne-eedrohschinafatees winnu wakkā taifihht,“ kambara-fullainis Lehmanni usrunnaja.

„Un kad es eedrohschinajohs?“ Lehmannis kambara-fullaini lepni usfhattidams jautaja.

Zaur scho stribdianu bij muitas-nams til klufs palizzis, ka warreja dohmaht, ka bes scheem diweem tur neweena zitwefa eefschā ne-effohht. Wiffi flattijabs us Lehmanni un kambara-fullaini, wiffi klauzijabs un gaidija, kahdā wihsē tas stribdinsch beigfees. Arri muitas-namma wezzakais usraugs to bij fadsirdejis un pee scheem diweem stribdetajeem nostahjees.

„Lehmann,“ winsch fazzija, „juhs sinnat, ka pee mums tahds eeraddums, ka tahs palkas un fastes, kas kehninam jeb winna familijai stelletas, neteel wakkā taifitas.“

„Eeraddums, bet ne liffums!“ Lehmannis drohschi atbildeja. „Muhs walda liffumi un ne wis eeraddumi, un tadeht mums peellahjabs to darriht, to liffumi pagehr.“

„Bravo, bravo!“ balfis no kauschu pulka isfauza.

Lehmannam tahda kauschu usflaweschana ittin labbi patikka un tadeht winsch runnaja wehl tahkat:

„Liffums pawehl, ka mums katra palka un faste, kas schinni nammā teel eenesta, irr pehz kontrebandes ja-ismelle, un schihs leetas deht es gribbu arri scho palkina attaifihht un ismekleht. Sa juhs, wezzakais usrauga kungs, dohmajat, ka es aplam darru, tad warrat manni pehzat par to pee muhsu presidentes kunga apfuhdseht, bet tamehr darrischi to, kas man peenahlahs.“ Tā runnadams winsch bij jaw schkehres panehmis un schniist! weena schnobrites kahrtā bij puschu.

„Kungs!“ kambara-fullainis eefleedsahs un gribbeja Lehmanni no ta darba atturreht. „Apdohmajat jel papreekschu, to juhs darrat, un kahdu gruhtu

atbildeschanu juhs fewim uskraujat. Ne-aismirstat, ka ta paffina prinzeffe Elisabetei, muhsu augsta frohna-mantineeka laulatai draudsenei peederr, un —

„Tas mannim wihs weena alga,“ Lehmannis gluschi weenteesigi atbildeja. „Es til sinnu, ka muhsu augsts kehniensch irr fazziis un pawehlejis, ka katram zilwelam irr liffuma preefschraftam japadohdahs, tilflabb' augstam ka semmam, baggatam ka nabbagam, un skattatees us scheem laudim, kas schè fanahfuschchi, teem wisseem tahdas paschas waijadfibas ka jums, un winnu mantas wiffas tapat ismeklesim ka scho paffinu, — un woi tad prinzeffe wairat taifnibas ka scheem?“

„Brawo, brawo!“ atkal no kauschu pulka atskanneja.

Lai nu gan Lehmanna drohschiba un to kauschu „brawo“ isfaufschana wezzakam usrauga lungam par jo leelu reebumu un nepatifschanu bij, tad tomehr Lehmannam newarreja nekà darriht; jo winsch turrejabs pee liffuma un darrija pehz liffuma. Bet tas kabrums, sinnaht dabbuht, kas tai paffinà eefschà, bij pee wisseem weenads; ar pulstedamahm fir-dim gaidija wiffi us to brihdi, kad paffinas eefschas buhs redsamas; daschs baitojabs, ka Lehmannam warrbuht buhs missejees, kad schpizzes eefschà atrad-dih, — zits atkal preezajabs, ka prinzeffe pee kontrebandes nofers. Gaidihts brihdits arri atnahza un no paffinas iswehlahs gabbals — sibda drehbes. To redsoht dascham labbam karsts un aufsts ween pahf fauleem pahrfrehja. Bet Lehmannis ar skannu un wisseem dsirdamu balfi us lambara-fullaina teiza: „Tahs naw schpizzes, bet gabbals franzuschu sibda drehbes! Raffat schè to klahf peeliftu rehkenu. Tur stahw: 20 ohlektes, makfa 80 Louisd'or*) (salki: luidohr).“

„Es nesinnu,“ lambara-fullainis gluschi bahls palizzis un fawàs dohmàs ka apstulbohts atbildeja. „Prinzeffe mannim teiza, ka es paffinu ar schpizzem dabbuschohht.“

„Warrbuht ka schè wehl kahda zitta paffina buhs, kurrà schpizzes eefschà; schinni, ka sinnat, irr sibda drehbe,“ Lehmannis atbildeja, „Nemmat scho rehkenu un eijat us mahju un isklaidrojat prinzeffe, ka augsts kehniensch — lai muhsu paschu semmè kautini us labbatu sibda kohpschenu wairat muddinatohs un zihstohs — irr zeefchi aisleedstis, no Franzijas sibdu eewest. Salkat winnai arri, ka to drehbes gabbalu tad ween no schejenes warr isdabbuht, kad pehz kontrebandes strahpes liffuma til dauds, zil tahs leetas jeb drehbes wehrtiba istaisa, schè aismakfa.“

„Rabbi,“ lambara-fullainis dusmu pilus un blau-dams atbildeja. „Na, to es salku, scho wihs'deggunibu un pahrgalwibu prinzeffe jums nopelnità mehrà atmakfahs. Behrlons dimdinahs pahf juhfu galwu, ka juhs nesinnasat, zil wezzi juhs effat. Pasgaidat til drufku, tad schandari juhs pa gohdam no

schejenes isweddihs un pawaddihs us to weetu, kur nebedneeki un stuhrgalwji teef rahmi pataifiti.“

Tà runnadams lambara-fullainis no mitasnamma isgahja. Kas lihds schim bij kluffu stahwejis un klausjees, tas nu atkal eefahla kustetees un sawu darbu strahdaht. Arri Lehmannis nelikfahs ne sinnoht par to, kas notizzis; winsch til usbrehza paffu-neffajeem, lai leel winnam jaunahs paffas preefschà. Bet Lehmanna ammata-beedreem bij sawadaki ap duhschu; tee winnu usskattija ka kahdu kaun'darritaju un baitojabs ka no kahda melmenuefhrdsiga, winna tuwumà eet. R—y.

(Us preefschu wehl.)

Leez wehrà, lauzineeks!

Ar schahdu jeb arr tam lihdsigu wirsraustu jau daschlahrt mihtais Mahjas weefis irr drauga prahtà lauzineekam usfauzis un pee fahneem pee-gruhdis, lai pilsfehà buhdams nemm wiffus sawus peejus prah-tus labbi kohpà, ka lai warretu no farmantschiku un wiffadu smalku un rupju blehschu usmahfschannahm un pee-krahpschannahm isfargatees, tomehr kas gan to leel pareift wehrà? kas gan us to usmannahs? un tadeht ar sawu redseschenu, dsirdeschenu, ohschenu, smekleschenu un fazuschenu kriht blehnu meistereem naggòs.

Minneschu ko, kas lai nu ne ihsti pee tam, tomehr tahdà schkurrà peederr un tas irr tà:

Gubernas awisès no pirmd. t. 3schà Nowbr. 1869 ar Nr. 126 starp tahm sinnaht par aplaupifschannahm lassiju: „9tà Oktober, Rihgà, F..... dschreenu bohde jeb schenki, tam pee Leeser-Dhsolmuischas (Gekhof) peederrigam semneekam Jahnam Leisemneek, tappe no trijeem winnam nepasibstameem zilwekeem 58 r. f. tihrà naudà ar warru nonemti, us ko winnai, pehz tam ka to L. bij pa durrim is bohdes isgruhduschchi, prohjam dewahs.“ — Es nedewahs meerrà pirms, kamehr no pascha ne wiffai tahdu buhdama mahjas fainneeka Leijassemneek tahs tuwakas sinnas par scho nekreetno notikkumu saklausiju, ko winsch patz tà stahsta:

Minnetà deenà mannim Rihgà effoht un is Gelfsch-Rihgas pa eelu prett Redlich funga bohdi ahrrà nahkoht kahds mannim no palkatas usfauza: „Draugs, woi effeet Widsemneeks?!“ „Kà tad,“ tam atbildeju. Us to tas nu mannim fahla wehl tuwak appraffihht, woi es ne-effoht no Beswaines puffes? Kad winnam biju teizis, ka gan un ne ihsti no tahs puffes, bet no pasneedsama tuweja apgabbala es effoht, tad tas winnam, ka liffahs, ittin pa prahdam bija un nu fahla man stahstihht, ka schis ar sawu lungu tilko wakkar no Behterburgas tè Rihgà eerei-sojuschchi un scha lungam effoht Beswaines mahzita' muischà raddi, us surren effoht weena grahmata un weens palkinisch stellejami. Winsch nu manni luhdsja to lihds nemt un tadeht ar scho pee winna

lunga tuhdat noet. Lai gan winnam itt fauft ais-
leedsjohs tapebz, fa man nebij waktas, jo wehl bija
daschas eepirfschanas ja-apgahda un tad tuhdat ja-
steidsjohs isbraukt, tad tomehr tas no mannim wifs
ne-atstahjohs, bet Medlich lunga bohdi paffat eegah-
jis, itt wiffai mihligi un laipnigi nehmas til tabt
labbinacht un peerunnacht, lai es taf winna wehl
dohdamu deweenu libds nemmoht, ta fa irr bohds-
lungs mannim fazzija: woi tad nu newarroht nent,
winsch tof aismakfaschoht, — us fo tad es arri to
darriht peelahwohs un winsch mannim fazzija, fa
winna lungs jau labprabt kahdus 2wi rubtus par
fcho isdarriochanu makfaschoht. Es winnam fazziju,
lai to deweenu mannim pats us Libdefas eebrauf-
fchanas-weetu nonefs; bet winsch fa pawiffam Mibga
fwefchs buhdams, manni til tabt pratta peerunnacht
un luhgt, fa negribboht winnam libds gahju. Tai
finnamâ wihnusi nogahjuschi, winna lungs arr ne-
kaweamees is fawa kambarischa isnahza, mannim
bes dingefchanas par to aismefchanu to eefohlitu
leetu 2½ rubt. fudr. nofohlidams un til ween pee-
teidams, fa lai glihti aismewdohht un wehtafajs,
4tru deenu starpâ atdohdohht, fo wiffu finnam win-
nam apfohlju. Tad winsch eegahja, bet driht
atfal isnahjis manni sahka jautabt, woi es winnam
kahdus 50 rubtus fudr. newarroht fihkata naudâ
pahrmih? Winnam atteizu, fa til tabtu gan war-
reschu, un winsch nu eesteidsees, isnahza pee man-
nim itt drihti ar naudu rohlâs. Sawus peezeftmits
rubtus fudr. winnam us galdiau nofkaitijis, winsch
tohs panehmis, mannim neko pretti nedewa, bet tai-
fijahs atfal ee-eet. Sinnams, fa nu winnu usrun-
naju: „Kungs! dohseet nu mannim schurp to fawu
naudu!“ Kad par to neko wehrâ nelikka, bet til ween
eefschâ dewahs un es prohtams nu, redsedams, fa
flitti buhs, sahku stipraf runnabt un stihwal praffiht,
tad us reis' is tahm paschahm durwim zitti diwi,
mans turp nowaddejs un wehl weens zits, pretti
dewahs, usbrehtdami: „Kas tē effohht,“ un nesinn
fo wiffu wehl zittu, un mannim wirsū krittusch,
atnehma ar warru ir wehl to paleezinu, 8 rubt. f.,
mannas nabbadsibas. Tas wifs notikka ar isman-
nigu peereschu abtrumun un pirms fo fajehdsjohs,
(un fo nu gan weens weenigs tahdam spehklam pretti
atturresees?) tappu pa durwim „briufsch, braufsch!“
ahrâ ismesis. — Tē nu bija mans Pehterburgas
lungs un winna waddums. Nu biju pilnigi un ar
freetnu sawas nabbadsibas paspehleschanu peedfihwo-
jis, zil smalli blehdibas-firnelis manni fa mu-
schinu sawos warrmahka tihllos bij sapinfejis un
warreju til ween wehl par to sawu Deewu teift, fa
is schihs pekles dsihws biju laukâ tizzis. — Nu
zittu labbatu nesinnaju, fa peesaukt kahdu saldatu,
ar fo tad us kwartalneeku nogahjis, usdewu, kas
wifs mannim notizzis. Kwartalneeka lungs ne-ap-
kawejees tuhdat manna pohsta ehkâ nosteidsees, wiffu
ismelleja un raug! laut gan wihnuschneeks no ta

wiffa neko negribbeja sinnacht, taf gan laikam buhs
libds-sinnatneeks, jo galdina weeta nu bij tuffcha
muzza eeruhmeta, fo wehl us wihnuschneeka stabsteem,
fa tur ta muzza jau arr zitt'lahrt bijusi un fa es
gan tur nemaš wifs ne-effohht bijis, kwartalneek
lungs smalli israhbija, fa galdinsch teescham tur
wehl nesenn fa stabwejis, fo no tahm tai weetai ap-
lahrtejahm kahjminnehm warroht selmeht. Nu bija
ja-eet us feschu, tur pee Keiseriskas teefas usdohtees,
tur ohtrâ deenâ manni smalli pahpraffija, arri wih-
nuschneeku preefschâ nehma. Kad nelas neisbeidsjohs,
tad apfohljahs to darriochanu tablat waddiht un
manni wehl preefschâ faukt, us fo es arri gaididams
gaidu stiprâ zerribâ, fa Mibgas zeenigas Keiseriskas
teefas gahdahs zil spehdamas, un winnam kassinn
laimesees mannus smallus un warrenus blehschu-
meisterus, tapat lungu fa kalpus, rohlâ dabbuht.
Kalps, kas manni nowedda, bij melnōs fwahrlos
gehrbees un winnam bija melna baffenbahrsda, ka-
mehr turprettim pats lungs bij ne leels augumâ, ar
leelu melnu bahrsdu, melnōs fwahrlos gehrbees un
tas treschais wehl gluschi jauns, bes bahrsdas, tapat
gehrbees fa winna beedri un no widdeja auguma
buhdams zilweks.

Peeminnams wehl, fa fainneeks L. irr pasfohlohts
jaunelis, iddeenischigâs darboschanas un dsihwē
ittin fapratigis un zilweks no faturrigas un peetau-
pigas dabbas. P.

Chrmigu testamente.

Ihru semmē nomirra kahds skohpulis un pahr
fawu mantu atstahja schahdu testamenti: Es schkinfoju
un atwehlu sawai schwehgerenei, Mariai 4 wezzas willa-
nas sekkes, kas pagultē atrohdamas; sawam brahla deh-
lam Kahrlim diwas zittas sekkes, kas audelku-sklappi at-
rohдах; leitnantam Dschonsonam, kas peektâ gehgeru
bataljonâ deene, to weenigu pahri kohfwillas sekku un
mannu farkano schlaproku, un mannai ustizzamai kal-
ponei Anna Burke par winnas ilgu deeneschanu man-
nu wezzo mihko uhdens-krufsi. — Anna to dsirdejuse,
palikka til dusmigi, fa ta saweem libdsmantineeleem at-
teiza: winna no tahs mantoschanas ne-ribboht neko sin-
nacht. Brahla dehl Kahrlis faduzzis spehra ar kahju to
krufsi, fa ta apgahsdamees gabbal' gabbalos faprahga
un reds! no krufses birra spohschi duklati ween. Nu zitti
mantineeki nehmas usmelicht sawas mantojamas sek-
kes un atradda wiffas ar tahdu pat prezzi peepilditas.

Kâ fadedsinaschonas wahdis dseedejamas.

Kahdâ wahzu awisē stabsta, fa effohht isprohwehts,
fa to wahiti jeb wainu, kas zaur fadedsinaschanu
zehlusees, wajagohht tuhlin ar melnu rakstamu tinti
apfmehreht un ta pahra reises, kad preefschajais
fmehrejums noschuhwis, allasch uspinseleht. Sahpes
tuhlin paleekoht meerâ un arr wainigâ weeta tuf-
nas nezektotees. — Labs padohms, ja teefa ween;
wajaga isprohweht. R—y.

Muhka purwis.

(Stat. Nr. 1.)

Pehzpufsdeenâ Else sawu wihru sahka gaidiht. „Râ gan mihtam wihrum par gohbu istabu warreschu puschloht? Pukku nau. Dabbuſim ſakkumus no dahrsa.“

Râ fazzihſts, tâ darrihts. Else panehma lakkatu, zeppuri un pahrkurpes un ſteidsahs uſ dahrsa un no dahrsa pee muhka purwa, fur, fâ wiinna ſinnaja, ſahdi kruhmi auga, kurreem ir paſchâ ſeemâ ſakkumu netrubka.

Kruhma ſarru ſewim peewilldama, Else ſlihbeja un gandrihs buhtu krittufi. Slihdoht eewehroja, fa ſlapjâ ſahlê ſahda leeta ſpihbeja. Else lohziyahs pee ſemmes un tē atradda greſſenu ar rubina afmini.

Greſſenu apſkattijufi, Else ſawahm paſchahm azzim negribbeja tizzeht. So tahdu paſchu greſſenu ar rubina afmini wiinna no ſawas nomirruſchas mahſtes bija mantojuſti un ſcho greſſenu ſawam piram wihrum tanni wakkarâ ſchinkojuſti, kad wiinſch no ſeewas ſchirdamees uſ kinu bij aiſbrauzis.

Else neſinnaja fo dohmaht. Wai taſ gan taſ pats greſſens warreja buht? Wai tad taſ wihrs negulleja juhras dibbinâ, kam ſchis greſſens bij peederrejis?

Else, gauſchi dohmiga palikkuſi, atkal eegahja iſtabâ un ar leelu gaidiſchanu uſ wihru gaidija.

Kad wihrs pahrnahja, tad tublit mannija, fa ſahda nelabba leeta notikkuſi, un wiinſch bihdamees praſſija:

„Kaſ tew' ſait? Kaſ tad notizis?“

Seewa wiſſu iſſtabſtija un tad fazzija:

„Wai par to nau jabrihnahs? Eſ wehl muhſcham neweenu greſſenu eſmu redſejuſti, kaſ mannam greſſenam buhtu lihdsigs bijis, un ſchis taſ gluſchi tâ pat iſſkattahs fâ manſ.“

Wihrs ſaduſmojees tai greſſenu iſſitta iſ rohkaſ un eebrehzahs: „Mett wiinnu ugguni! Ne-aiſteez to! Mett wiinnu noht!“

Kad Else to greſſenu atkal gribbeja panemt, tad wiinſch nekahwa un brehza: „Eſ negribbu, fa tu weenumehr to wezzo paſakku uſwahri! Wiſſ, fo redſi, katrs neekſ, kaſ noteek, tewi atgahdina to wihru, fo tew jau ſenn waijadſeja aiſmirſt. Wai neſinni, fa katru brihdi, fo wiinnam wehle, mannim laupi?“

Else iſbihjahs un ſahka raudaht.

Dakteris ſahdas reiſas pa iſtabu ſtrelja un tad Elſei peeſtahdamees fazzija:

„Else, neraudi! Ja raudaſi, tad tibri traſ palikſchu. Tu raudi! Wai tadeht raudi, fa til aſchi ar tewim eſmu runnajiſ? Un eſ taſ eſmu ſohljiſ, fa tewim pee mannim neweenu aſſarinu nebuſſchoht ſeht. Peedoht, aſ peedoht mannim!“

Else ahtri atkal eemeerinajahs un ſawas aſſaras noſchahwedama fazzija: „Weenu brihdi ween manni druſku eſſi baidiſis. Nu jau wiſſ pagallam un aiſ-

mirſts. Tē, nemm to greſſenu, deht fa tibri parwelti eſſi errojees.“

Dakteris panehma to greſſenu un fazzija: „Eſ wiinnu zaur awiſehm liſſchu iſſluddinaht. Bet muhka purwi ar ſtipru ſehtu liſſchu aptaiſiht, lai ne greſſeni, ne zittas ſahdas leetas muhſ nebaida.“

Ohtrâ deenâ Else wihru praſſija, wai to greſſena ſinnu awiſeſ eſſoht eelizis, un wiinſch iſſi atbildeja, fa wiſſ riktigi eſſoht iſdarrihts. Seewa wihra wahrdam tizzeja, bet wihrs ſchoreiſ bij mellojis.

Jau ſahdi mehneſchi bij pagahjuſchi, kamehr Denſons ar Elſi bij apprezjees. Ka Denſons wiinnu karſti un paſtahwigi mihtoja, to Else ſkaidri redſeja un peedſihwoja. Un tomehr Elſei iſſikkahs, itt fâ wihrum ſahdas leelas behdas buhtu, fo wiinſch tai ſlehpâ. Par to Else arri gauſchi brihniyahs, fa Denſons til ſahrigs bija, katras grahmatas adreſſi laſſiht, fo ſeewa dabbuja un fa wiinſch, pahrnahziſ, itreiſ iſpraſſija un iſmekleja, ſahdi zilweki pee wiinnas bijuſchi un fo ſeewa darrijuſi, kamehr wiinſch laukâ bijis. Kad ſeewa ſkaidri neatbildeja, tad dakteris ſaduſmojahs tâpat fâ wiinnâ deenâ, kad Else to greſſenu bij atradduſi. Pehzal atkal wiinnam bij ſchehl, fa ſeewu parwelti bij apbehdinajiſ.

Else ar to eepreezinajahs, fa patti pee wihra duſmahm nebija wainiga. To wiinna no fa warreja atſfahrſt, fa arri wezza ſaimneeze to apſtiprinaja, fa dakteris gluſchi ſawads palizis. Dakteris wiinnu iſpraſſoht par tahm leetahm, kaſ notikkuſchas, kamehr pats nau mahjâ bijis. Kad nu ſchi pehz taiſnibaſ wiinnam atbildoht, tad dakteris tomehr tai pahrmettoht, fa mellojoht. „Eſ wiinnam gan teizu, fa nekad ne-eſmu mellojuſti un fa eſ taſ neſahſſchu melloht, kad aiſeeſchanaſ brihdis drihs klahſt. Deeſinn, kaſ ar kungu irr. Kungs wairſ ne puſſ til labſ fâ agraſ' un to katram gribbu fazzihſt, kaſ to gribb dſirdeht.“

Waffarâ karſtuma gukka iſzehlahs zeemâ un dakterim warren daubſ bija ta darba. Weenâ karſtâ Auguſta mehneſcha deenâ dakteris pehzpuſſdeenâ ah-treem ſohſteem uſ ſawu mahju ſteidsahs. Wiinſch to-mehr paſchâ iſtabâ ne-eegahja, bet peeſtahjahs pee walleja lohga, fur Else ſehdeja.

Else par to ſchehlojahs, fa wihrs tahds ſlitſts un noſtrahdajees iſſkattotees. Bet Denſons ahtri atbildeja:

„Eſ newarru kawetees. Eſ til ween eſmu nahziſ, tewim ſinnu doht, fa arri diſchlera Baileja mahjâ karſtuma gukka iſzehlufees. Weenſ puiſenihtſ jau pagallam un wehl ſſchetri zilweki tur gukſ pee ſemmes. Ut, zil tee zilweki irr neſaprattigi. Tad ween manni aizina, kad jau par wehlu! Arri laſari, kaſ peebahſts ar wahjineekeem, karſtuma gukka ſahſt ploſſitees.“

„Tad nu uſ preekſchu tewim wehl wairak' darba buhs?“ „Sinnaſ. Eſ gan no pilſſehtas weenu palihgu eſmu iſluhdſees, bet kamehr taſ nahſ, man-

nim tal weenam pascham wis jadarra. Tapeh3 ne-
gaid' wis schodeen ar ehdeenu uf mannim."

"Bet wai tad tu newarri eenahft istabâ un kahdu
kummosu baudiht jeb kahdu glahsi wihna dsert?"

"Gan iszeetischu tà pat. Nau wakkas. Negaidi
uf mannim."

"Bet wai tad es preefsch teem nabbagu zilwekeem
itt neko newarru darriht? Wai winneem itt nekahda
wajjadfiba nau?"

"Kâ tad ne? Winneem gandrihs wis truhft. Eij
pee Karterenes un aprunnajatees abbas diwas kohpâ,
kahdâ wihse tee wahjineeki kohpjami un kâ tee, kas
wehl weffeli, ar barribu apgahdajami."

Divju fehr3u mehneschu laikâ Else sawu wihru
gandrihs nemas nedabbuja redseht, lai gan deesgan
dsirdeja, ka kautini wihra wahrdu teiza un flaweja.
Bija grubta zihniſchanahs ar eenaidneefu, ar fehr3u.
Dakteris publejahs un darbojahs deen' un nakt' ar
leelu gudribu un ar jo leelaku usjhtibu un daschu
labbu isglahba no nahwes naggeem. Lai gan das-
teram wairaf bij darrifchanas, ne kâ zilweks jauda
paspeht, tad tomehr ikftru apkohpa kâ klahjahs un
neweenam par dakteri nebij jafchehlojahs. Gandrihs
tà islikfahs, itt kâ dakteris bes ehdeena un bes meega
warreja peetift. Ir tad, kad palihgs atnahza, Den-
sons retti ween kahdu stundu sawâ mahjâ pakawe-
jahs un, ahtri kahdu kummosu baudijis, attal aissei-
dsahs pee saweem wahjineekeem.

IV.

Kad ruddeni gais3 palikka dsestraks, tad fehr3a
mittejahs. Beidsoht weenâ deenâ dakteris pakrehft
pahnahza un seewai fazzija, ka schodeen laikam
wiffu wakkaru mahjâ pee winnas warreschoht pa-
waddiht, par fo Else tohti preezajahs.

"Al, wihrin mihtais, kad tu sinnatu, kâ wifs zeems
tewi teiz! Ihpaschi tahs mahtes, kurru behrnus effi
isglahbis. Tahs no wiffas firds tewim pateiz!"

"Wai pateiz? Lai Deews winneem palihds, teem
nabbadfineem! Un par fo tad mannim pateiz?
Wai tad winni scho pasauli teescham atrohd kahdu
faldu, ka par dsihwibas pawilzinafchanu buhtu ja-
pateiz?"

"Kâ tad ne?" — tà Else — "Katrâ, arri pa-
scham wifstufschakajam tomehr kahds behrns jeb
draugs, fo mihto. Un kamehr mahkam mihtoht,
tamehr dsihwiba sinnams falda."

"Warrbuht." — tà Densons — "Bet kad kahdu
behrnu esmu dseedinajis, tad ikreis fewi paschu esmu
praffijis: wai weenreis schi dwehsele manni nenolah-
dehs par to, ka tai nekahwu mirt?"

"Kâ tu nu til aplam warri runnaht, wihrin?
Deews, kas to kahwis, ka behrnu no nahwes is-
glahbi, — Deews tal to kahwis behrnam ne par
kaunu, bet par labbu."

"Wifs irr laimes spehle ween," — tà Densons —

"tas noteef no nejauschi, wai zilweks paleef par
fwehtu jeb par greh3ineefu. Wai tu dohma, ka
Kains jeb Judas teescham flittaki zilweki bijuschi,
ne kâ weffeli dutſchi tà sawzamo gohdawihru? Wai
zilweks paleef stahwoht wai friht, tas noteef peh3
ta, zif leela ta kahrinaschana, kas winnam usbruhft."

"Bet tas jau tal nenoteef no nejauschi;" — tà
Else — "Deews t a h m kahrinaschanahm ween mums
kauj usbrukt, kas mums derrigas un wajjadfigas un
fo ar winna palihgu spehjam uswahreht."

"Nestrihdesimees," — tà Densons — "es esmu
peefuffis un mannim galwa fahp. Dseed' mannim
kahdu meldiau! Tad gulleht eefchu."

Else labprahft pallausija wihra wehleschanai. Peh3
nodseedata meldina Densons gahja gulleht. Bet
jau preefsch pufsnakts winsch usmohdahs. Galwa
stipri fahpeja un drudsis to krattija.

Else ar wezzo fainneezi wahjo wihru apkohpa.

Wihrs attal bij eemidjis. Nejauki fapni, kâ lik-
fahs, winnu baidija.

"Deesinn, kas tee par nikneem fapneem, kas mannu
nabbaga wihru mohza." Tâ Else ar kluffu balft
fazzija.

"Mihta zeenigmahte," — tà fainneeze — "winsch
Zuhs wairaf' mihto ne kâ wiffu pasauli. Ja tad
winnam kahds noslehpums irr, kas firdi apgruh3ina,
tad Zums fewi deht par to nau jabihstahs. Kaut
winsch tal drohschu firdi aemtohs un Zums sawu
noslehpumu isteiktu! Tad tuhlt paliktu wakkigaks
un preezigaks."

Else gauschi fahihjahs par kahdu wallodu. Bet
wezzene jo prohjam ptahpaja: "Es esmu weena ap-
lama wezza seewa, to gan sinnu. Bet tas irr tee-
scham teefa, ka dakteris gluschi sawads palizzis no
ta laikâ, kad tas fweeschais funks tè bijis tanni wal-
karâ preefsch Zuh3u kashahm. Kâ? Wai to nesin-
najaht? Wai winsch Zums to nekad nau teizis?"

Else noskummufi atbildeja: "Ne, Densons man-
nim to nau teizis. Tapeh3 nerunna arri tu man-
nim wairs par scho leetu. Ja no winna pascha to
nedfirdeſchu, tad neko par to negribbu sinnahft."

"Lai Deews Zuhs pasarg!" — tà fainneeze —
"Mannim Zums arri zits nekas wairs nau jastahsta.
Es tanni wakkarâ wehl wehlu biju augſchâ, mannâ
mahjâ, winnpuſs eelas. Kad eewehroju, ka tanni
kambari ugguns bij, kur funks wahjineefus fanemm,
tad ftattijohs un redseju winnu un weenu fweſchu
lungu kohpâ runnajoht. Nu, mihta zeenigmahte,
tas irr wifs, fo sinnu, tizzat mannim."

"Nu, tas gan nau dauds." — Tâ Else — "Bet
kam tad mannim to stahsti? To newarru fapraſt."

"Sweſchi fungi retti uf Sedſchewu nahft," —
tà wezzene — "un ihpaschi tahbi fungi, kâ schis,
kam garri matti pee galwas kâ krehpes un spurraina
bah3da ap muttes un pee schohda un ar waigu til
bruhnu kâ poleerehts galds. Un winsch nudee muh3u

lungam flittas finnas neffis, jo lungs warren is-truhlahs."

Wezza plahpeja nemeera ugguni Elses firdi bij eemettufi. Winna mannija, ka tas neklahjotees, ar kalponi par laulata drauga leetahm runnaht un ta-deht fazzija:

"Lai, nu irr gan. Kad daktera lungs buhs atweffetojees, tad ar winnu par scho leetu runnafschu."

"Ja, gan! To darrat, mihta zeenigmahte. Taz-pehz Jums jau wiffu to esmu stabstijufi. Warr-buht lungs pee jaunus mahjas eetaifichanas parradös eekrittis un parrads sinnams nau brahlis. Warr-buht zittas kahdas raises winnu mohza, to wehl preefsch sawas aptahsofichanas usfrahwees. Jauni wihri jau allasch irr jauni wihri. Kas sinn, woi tas fwefehais lungs nau pee muhsu kunga bijis naudas eedsifichanas pehz. Zeb warrbuht tas blehdis winnu gribbeja palaweht pee apprezeschanas. Bet nu, mihta zeenigmahte, prassat winnu paschu. Lai winsch pats Jums wiffu istabsta. Tas jau arri nemaß pehz kahrtas, ka wihrs preefsch feewas to flehpi. Bet klau! winsch mohstahs!"

(Us preefschu wehl.)

Wiktör Karabin.

(Statt. Nr. 1. Beigums.)

Leitnants Wiktors bija mahjä. Abbi fwefehchee kahpa pa treppehm augscham un swannija. Leitnants atbarrija pats durwis, fatruhlahs negribboht fwe-fchohs eeraugohyt un eewedda tohs sawa istabä. Mass rakstams galds, tschetri krehfli, saldatu gulta un galds, fur karra eerohfichus atleek, bija wiffas istabas leetas. Mehß negribbam tatschu nefa peemirft. Schuhpuls stahweja istabä, kas zaur sawu bron-gumu un gresnumu no zittahm leetahm isfchikibras. Us offizeera galda gramatu, papihru un zigarru starpä swinna saldati stahweja, ar kurreem behrns ar gaischeem matteem un ar drehbehm apgehrbts, kas gan zuawa feschemehneschu lohni malfaja, spehlejahs.

Jauna feewischka, behrnu eeraudsijuse, eebrehzahs, dewahs pee behrna, to aplampt. Wiktors pasinna tuhlin „masa melna ehrgta" mahiti, sawa brahta slep-was gaspaschu. Un winna bija ta pateefs, ka behrns winnas dehls, to Karabin glahbis.

„Jauna melna ehrgta" mahite bij us bribnischku wihst isglahbta. Kad atweffetojahs, winna kahka pehz sawa subdufscha dehla melleht; pehdigi winna atradda pehdas.

„Es faprobhtu wiffu," offizeers fazzija affaras no azzihm flauzidams, „bet ja es arri juhsu stabstu finnu, tad juhs tatschu mannu nesinnat." Winsch stabstija kluffu, lai behrns nedfirdetu, ka Malakofs eenemts un ka Scharls mirris. Jauna feewischka luhfojahs us semmi un wezzajs zeeta kluffu. „Juhs redsat, ka es atreebees," zuaws fazzija us spirgto behrnu rahbidams.

„Es to nekad neaismirfschu!" mahite fazzija sawas affaru pilnahs azzis no behrna fahrta waiga pazeldama un us schuhpuli ar sihda dekkischeem rau-dfidama. „Pagehrat no mannim wiffu mannu man-tibu, un es dohschu jums to par sawu dehlu."

„Pazeefchatees til weenu azzumirkli," Wiktors teiza, sawu rohku us behrna balto galwu uslikdams. „Tas behrns irr mans, un es winnu til winna teh-wam atdohschu; bet man papreefschu ar karra ee-rohfscheem ja-islihdinajahs."

„Beet' kluffu!" firmgalwis nopuhthas, „winna tehws wairs nedfihwo; wai juhs atraitnes truhwes apgehrbu neredfat? Winna meefas atradda 21. Sep-tember pee Malakof . . ."

„Labi," Wiktors atteiza pakluffu, bes ka atraitne dsirdetu, „ja winsch tur atrasts . . . tad winsch saldatu nahwe mirris! Deews lai winnam tur aug-schä peedohd, ka mans brahlis winnam peedewis! . . . Leelmahte," winsch runnaja prohjam sawu waigu nozreesdams, lai winna firds juschanas nemannitu, „meers lai irr muhsu starpä, ka Franzijas un Kreewu semmes starpä; atnemmat sawu dehlu atpakkat, bet nestabstat winnam nekad winna tehwa stabstu!"

„Es to swehrejü, bet juhsu stabstu es winnam stabstifichu!" mahite atbildeja, Wiktoram rohku sneeg-dama. Schis speeda winnas rohku un luhfojahs ilgi masajam ehrgtam azzis.

„Behrns, tew no mannis jafschirrahß," winsch fazzija wai raudadams. „Tu tehwu Karabini wairs neredsefi.

Behrns peelehza pee zuawa un speedahs tam starp kahjahm. „Winsch jaw mannai atbildei aishahl preefschä!" mahite fazzija. „Winsch juhs it deenas apmellehs, ja juhs to uskaujat. Es ar sawu tehwu nomettamees Parihse us dsihwi."

Offizeers flauzija ar rohku azzis, nopuhthas smaggi, panehma wehl reis behrnu us rohku, dewa tam roh-fäs spehles leetas un noneffa to pee kareetes.

„Kahpat eefschä, leitnant," jauna feewischka fazzija. „Aleksanders pa masam no jums ja-atraddina, un es gribbu jums rahdiht, fur mans dsihwollis." Wiktors nesinnaja, to darriht, bet behrna affaras winnu peespeeda.

„A, tewi sawz Aleksanderi, ka tawu Keiseru," winsch fazzija smeedamees, „nu, tas irr meeru der-rejis, un pehz karra meers irr jauka leeta!" Winsch eekahpa wahgos un aishwedda dehlu mahites dsih-wolli, fur winsch kahdu paschu baggatibu atradda, kahdu Sewastapole winnas nammä redsejis un ar kahjahm minnis.

Preefsch kahdeem gaddeem redseja pa Parihst Kreewu kareeti braufajoht; tur wezs firms wihrs ar baltu bahrdu, jauna, melnä apgehrbä gehrbusees feewischka, fesch wai septin gaddus wezs behrns un zuawu kapteine ar gohda sihmi fehdeja eefschä. Schee bija grahsene G . . ., kas apnehmusees libds sawai mirfchanai truhwes apgehrbu Scharla Karabin dehht

walkaht, winnas tehms, firsts Aleksis R. . . , winnas dehls Aleksanders un Wiktors Karabin, kas pehdigā karrā ar Kabihleem Alschbrē kapteines gohdu un gohda sihmi nopelnijees.

Grahmatu, ko Pehzis Lauvina Mikkam Putram rakstijis.

Scenijamajs Putra jeb Putrē, tā pats saucēš un rakstēš!

Kaut es nu til pahri deenas us semmehm esmu, tomehr Tu gribbi jau finnaht, ko es us semmehm peedsihwojis, un raksti, lai es Tew isstahstohst fawas dohmas par muhsu semmes dsihwotajeem, winnu publineem un dohmahm par tahdeem wihreem, kahdi mehš pilssehtneeki.

No saweem peedsihwojumem man tohti maf ko stahstihht, ja negribbu Tew wezžas, nebeidsami maltas un frimstas leetas, kā brauzis, kā gahjis, wai snidšis, wai lijis, kur nonahjis, ar kahdeem laudihm fatizzis, ko ehdis, ko dsehriš, leeliski preekschā kraut, kā daudš to mehds. Es tizzu to Tu no mannim nepagehri un tadeht es to arri nedarru.

Par muhsu semmes dsihwotajeem jeb semneekem irr daudš ko stahstihht, tā ka wis newarru apnemtees, Tew par winneem til pilnigas sijnas pašneegt, ka winnahm it nekahdi trubkumi nebuhtu. Ispildi pats ar sawahm dohmahm tahš weetas, kas tulschas isleekahš; tad jau pilnibai nekās ne-istruhšs.

Safalka, muhsu semneeki irr maf gaddōš mislu sohtus mahzitu tautu buhschana us preekschu spehruschhi. Leeta un mehš, pee ka es to nomannu un atsihstu, irr dsehreeni un tas mehš, kahdā tee teel isbruhketi. Bitti gan falka, ka pee seepju daudsuma, ko tauta ismasgajotees, warroht winnas mahzitu buhschana noskahrst, zitti atkal, pee isdedsinatahm swezzehm un petroleuma, zitti atkal pee zitta ka. Pehz mannahm dohmahm dsehreeni irr tas ihstajs swars un mehš, tadeht ka dsehreeni irr smalkaka, garraina leeta, kas labpraht ar zilweku garru saweenojahš, gan to mohdinadami, skaidrodami, gan aptumšchodami un dullinadami.

Kad dsehreenus apraugam, ko muhsu semmes dsihwotaji taggad wišwairaf dserr, tad par winneem wai pašcham ruhgumam, kas pee mums it neta labba ne-atrohd, japreezajahš; jo muhsu laudis irr wiššus taggadeju mahzito un warreno tautu dsehreenus par sawu ihpašchumu peenehmuschhi. Sihwajs, beš ka ihšts Latweets nemaf newarreja istikt, fahš gohdu saudeht, un allus, kasseja un tehja zekahš tahdā wehriibā, ka ne kahšas, nedš kristibas, nedš pašchas behres beš scheem dsehreeneem nau pilnigas. Pee mums pilssehtā maš kasseju ar masahm dsirnawis-

nahm, kā schauzamu tabaku, bet us semmehm — ar dsirnawu almineem; pee mums tehju dserr glahses skaitidami, bet us semmehm runna no uhdens — spaineem, kad tehju dohma taišht. Daschi, sawu apskaidrotu buhschana un sawu pašaulectibu (Kosmopolitismus) gribbedami israhdiht un apleezinaht, dserr kasseju ar tehju weenu us ohtru. Wai winni nau mums jau preekschā?

Us sawu jautaschana, ar ko semmes laudis taggad wišwairaf nopublejahš, man ja-atbild: ar fewi; tas arri labbi, jo tā winni pee pašch'atšihschanas ween warr nahht; pašch'atšihschana effoht augstaka gudriba, kā jau wezjee isteikuschi. Wihse, kā winni ar fewi nopublejahš irr pašchada, dseedadama, skohlas zeldama un skohlas atgainidama, un kohpihu un weenlihdšibu wis par augstako mantu un leelako labbumu neatšihdama.

Par mums pilssehtneekem semmes laudihm pašchadas dohmas. Daschi falka, mehš effoht wihšrini, kas labpraht gribboht preekschā šwilpeht, lai winni pehz muhsu meldijas beš kahdas apdohmaschanas danzojoht un deijoht, mehš pagebroht, lai winni muhsu wihši par to riktigako atšihstohst un muhs pašchus par teem weenigeem ihsteem šp hlmanneem, to winni neatrohdohst un newarroht, un winneem buhtut jakaunotees, ja winni sawu galwu un pašraščhānu par it neta neturretut; daschi atkal falka, mehš effoht gan labbi kautini, til ar to kaiti ween mehš effoht neahrstejami apširguschhi, ka pee mums no semmehm wišši mantas un garra bankrotteeri paškreenohst un mehš tohs par warrenajeem usskattoht.

Kad pats nahšschu, tad Tew wehl skaidrakas sijnas warreschu doht.

Pjerrr Loweng.

Stahstinsch.

L. pilssehtinā weens zaurbrauzejs fastappa kahdu fungu us eelu un usrunnaja to: „Labbajs, gohdigajs fungs, kā sawš scho eelu?“ — „Ak, ko nu, ko nu! es ne-efmu nekahds labš, gohdigs fungs, bet esmu L. birgermeisters!“ — „Ak, peedohdat man tad mannu wišschanohs!“

Isfluddinaschona.

Brilles, ar kurrāhm skabbargu nahburgu azzis drihsaki warr eeraudsiht, un kas tuwaku un tahlatu lauschu štrambas un faites tohti gaischi parahda un tadeht nemahzitam ahrstehm un wahrdotajeem ihsti derrigas, teel par welti peedahwatas Sirnu-eelā pee

B. Wehjagrahbelka un beedr.,
tuwu pee Wehja-kalneem, Šwilpim blakkam.

Atbildeams redaktehrs A. Leitan.

No Bensures atwehlehts.

Rihgā, 16. Janwar 1870.

Driktehts un dabujams pee bilšču un grahmatu-drikketaja Ernst Plates, Rihgā pee Pehtera-bajnijas.